

**КОМЕНТАРИ КЪМ ОБЩЕСТВЕНА КОНСУЛТАЦИЯ ПРОЕКТ НА РЕШЕНИЕ
ЗА ПРИЕМАНЕ НА ПРОГРАМА ЗА ИЗГРАЖДАНЕ, ПРИСТРОЯВАНЕ,
НАДСТРОЯВАНЕ И РЕКОНСТРУКЦИЯ НА ДЕТСКИ ГРАДИНИ И УЧИЛИЩА
ЗА ПЕРИОДА 2020 - 2022 Г.**

Коментар	Автор	Дата
-----------------	--------------	-------------

Становище на Алианс за ранно детско развитие и Мрежата за ранно детско развитие в ромска общност - ЗПо отношение на критериите за допустимостНеобходимо е ясно да се дефинира какво се има предвид под населено място за целите на Програмата, залегнало като критерии в т.8. Важно е да се отчита, че някои детски градини в страната обслужват освен съответното населено място и съседни населени места, но също и да се има предвид динамичната ситуация в рамките на отделните квартали на столицата.По отношение бенефициентите на програматаНеобходимо е по-ясно да бъдат дефинирани допустимите бенефициенти от гледа точка на различните форми на финансиране на детските градини, и гарантиране възможност за покриване на нужди независимо от формата, вкл. общински, делегиран бюджет, държавна детска градина.По отношение допустимия брой предложения за всяка общинаОтчитаме като балансирано предвиденото в проекта на Програма ограничение в броя предложения, които бенефициентите могат да подават по всеки модул, което създава условия за широк териториален обхват на Програмата и географски баланс. Същевременно считаме за важно да бъдат формулирани по-детайлно процедурните насоки в т. 9 от проекта на Програма в частта дефиниране на брой предложения. Формулировката, предложена в проекта, не дава достатъчна яснота за принципа на подаване на предложения в големи общини като Столична – дали предвидените ограничения за брой предложения са на административен район или на общинската единица като цяло, което би било непропорционално на съществуващите нужди в столицата. В тази връзка препоръчваме въвеждане на гъвкавост, като на самите общини се предостави възможност да решат кои дейности и кои модули да приоритизират в своите предложения, като кандидатстват с повече от едно предложение в категория, вместо зададеното понастоящем ограничение в т.9, а именно по Модул 1 и Модул 2 отделните бенефициенти да подават по едно проектно предложение за Дейност I и едно проектно предложение за Дейност II за съответната година. При този подход може да се заложи лимит на стойността на всяко общинско проектно

Alliance
ECD

06.07.2020

Становище на Алианс за ранно детско развитие и Мрежата за ранно детско развитие в ромска общност - 2

Представяме следните конкретни препоръки за развитие и усъвършенстване на проекта на Програма: По отношение на целите и очакваните резултати

Необходимо е по-точно да се синхронизират целите на Програмата с допустимите дейности. Доколкото ключова цел на Програмата по отношение на детските градини е обхващането в задължителна форма на децата над 4-годишна възраст, то следва по-добре да се аргументира включването на дейности за разкриване на места в яслени групи. Отчитаме специфичните нужди в системата на детските ясли, както и факта, че допълнителното разкриване на яслени групи в детски градини би могло да освободи налична инфраструктура и материална база за адресиране на нуждите от места в детските градини, но същевременно смятаме, че е необходимо по-добро фокусиране на настоящата Програма, предвид ограничения публичен ресурс за реализиране в пълен обем на всички заложи разпопосочни цели в нея. За преодоляване на това предизвикателство препоръчваме в Програмата да бъдат разписани детайлни критерии за включване на яслени групи в проектното предложение, обвързващи крайния очакван резултат с повишаване на записването на децата на възраст 4 до 6 години. По отношение на оценката на нуждите Препоръчваме преди кандидатстване с предложения по Програмата, всяка община да направи своя детайлна оценка на нуждите, като включването ѝ в проектното предложение би могло да носи допълнителни точки. Тази оценка следва да включва преглед на демографски тенденции, да се базира на относителен недостиг, а не само на недостиг в абсолютни стойности, да отчита както текущи, така и бъдещи нужди чрез планиране, а също и анализ на наличните алтернативи. Подобен подход, основан на оценка на нуждите, ще гарантира, че ограниченият публичен ресурс ще се използва за финансиране на най-целесъобразното и ефективно решение за съответната локация, а не просто за едно от възможните решения. От друга страна, липсата на конкретна оценка на нуждите на общината създава риск от незадоволително решаване чрез Програмата на съществуващите различни

<p>Становище на Алианс за ранно детско развитие и Мрежата за ранно детско развитие в ромска общност - 1Като професионалисти и експерти, посветени на каузата за подобряване на благополучието на децата в ранна възраст и техните семейства и подкрепа на професионалистите, ангажирани в сферата на ранното детско развитие, отчитаме като навременни и изключително необходими усилията за увеличаване възможностите за достъп до образование и грижи за всички деца в България чрез изграждане на нови, разширение и реконструкция на съществуващи детски градини и училища в страната.Смятаме, че Програма за изграждане, пристрояване, надстрояване и реконструкция на детски градини и училища за периода 2020 - 2022 г. има потенциал да допринесе за преодоляване на съществуващия сериозен недостиг на места в детските градини, особено в столицата, но също така и в някои големи градове (както показват и данните, представени след приключването на първо класиране за прием, проведено през м. май 2020 в столицата и големите градове). Допълнително чрез Програмата се адресират и предизвикателствата, свързани с факта, че в някои изолирани райони и малки населени места в страната изобщо липсват услуги по образование и грижа в ранна възраст, което създава ограничения за родителите и възпрепятства пълноценното използване на един от най-важните периоди от развитието на детето за социализация и развитие на важни умения, вкл. езикови и социално-емоционални, които имат ключово значение за бъдещите образователни постижения на децата и адаптация в училище. Разширяването на възможностите за разкриване на допълнителни места в детските градини ще повиши наличието им и достъпа до тях, още повече, че страната ни изостава от европейска цел за 95% обхват на децата на възраст 4 години и предучилищна подготовка с достигнато ниво в България от 82.4% по данни на НСИ за 2018 г.</p>	<p>Alliance ECD</p>	<p>06.07.2020</p>
--	-------------------------	-------------------

СТАНОВИЩЕ на Сдружение „Безопасни детски площадки“ и РОСПА-България -4§ 7. В чл. 60 се правят следните изменения и допълнения: 1. Ал. 2 се изменя така: „(2) Към детските градини се предвиждат закрити помещения за спорт и музикални занимания – най-малко една зала съгласно таблица 5 за ползване последователно от всички групи по учебен график. Със заданието за проектиране се определят необходимите зали, площта им и възможностите за обединяването им в зависимост от броя на групите в детската градина. Спортните занимания могат да се провеждат и в специализирани спортни бази при осигурен транспорт.“; 2. В ал. 5 думата „сградата“ се заменя с „двора“ и след думите „детското заведение“ се добавя изразът „по възможност“. □ □ Категорично не сме съгласни да се въведе възможност детската градина да бъде проектирана и изградена без площадки за игра и спорт, както и без физкултурен салон. Опцията за транспортиране във външна спортна база, предвид свързаните с това усложнения, несъмнено ще доведе до драстично намаляване на физическата активност на децата. Считаме за абсурдно предложението да бъде допустимо децата да останат без достъп до външно пространство и помещения за спорт и общи занимания. §10. В чл. 82, ал. 1 числото „50“ се заменя с „30“. □ Считаме за неправилно намаляването на процента отваряеми прозорци в училищата. Това е предпоставка за влошаване на санитарно хигиенните условия за обучение в училищата и не бива да се допуска. § 11. В чл. 92 ал. 5 се изменя така: „(5) Оградата на детската градина и детската ясла се предвижда с височина до 2,20 м. Когато детската градина се разполага в част от сграда или като самостоятелна сграда в имот за комплексно застрояване, се допуска частично ограждане на площта, ползвана от детската градина, включително и само на площадките за игра. Не се допускат изцяло плътни огради.“. □ Считаме за недобре формулирано изискването за височина на оградата. При посочен единствено максимален размер (2,20м, като е и в Закона за устройство на територията) тази ограда би могла да бъде дори под 1м височина. С оглед сигурността на децата, следва да бъде посочен и минимален размер, който според нас е подходящо да бъде 1,50м.

Мая
Цанева

16.06.2020

<p>СТАНОВИЩЕ на Сдружение „Безопасни детски площадки“ и РоСПА-България -3§ 6. В чл. 59 се правят следните изменения и допълнения: 1. В ал. 1 думите „и помещение за учители и възпитатели“ се заличават. 2. В ал. 3 се създава изречение трето: „Допуска се обединяване на помещенията занималня с кът за хранене и спалня при спазване на общата необходима площ съгласно таблица 4.“. 3. В таблица 4: а) в ред No 1, колона 3 числото „110“ се заменя с числото „100“, а изразът „2,5+2,5“ се заменя с „2,0+2,0“; б) в ред No 1, колона 4 числото „55“ се заменя с числото „50“, а числото „2,5“ се заменя с „2,0“; в) в ред No 1, колона 3 числото „3,0“ се заменя с числото „2,0“; г) ред No 6 се заличава. □□ Не сме съгласни с отпадането на помещенията за учители и възпитатели. За насърчаване ангажирането на качествен педагогически и помощен персонал, който да обгрижва, възпитава и обучава децата е важно да бъдат подсигурени нормални условия и адекватни удобства на труд и отдих. Не сме съгласни с намаляването на пространствата в помещенията на детските градини. Считаме, че нормалните условия за провеждане на учебно-възпитателен процес включват най-малкото достатъчно физическо пространство. При настоящата тенденция на завишаване броя на децата в групите, това пространство става критично важно и не бива да се допуска намаляването му.</p>	Мая Цанева	16.06.2020
---	---------------	------------

<p>СТАНОВИЩЕ на Сдружение „Безопасни детски площадки“ и РоСПА-България -2Бихме искали да обърнем специално внимание върху: § 4. В чл. 56 се правят следните изменения и допълнения: 1. Създава се ал. 2: „(2) Когато детската градина се разполага в част от сграда, за нея се проектира най- малко един самостоятелен вход. По изключение се допуска използването на входа и общите части на сградата при спазване изискванията на Закона за устройство на територията.“. 2. Досегашните ал. 2 и ал. 3 стават съответно ал. 3 и ал. 4. 3. Досегашната ал. 4 става ал. 5 и в нея след думата „посетители“ се добавя изразът ”по възможност“. □□ Не сме съгласни с второто изречение на ал.2, защото създава предпоставки за смесването на децата с останалите посетители, ползватели и/или жители на сградата, когато тя е със смесено предназначение. Това би било особено проблематично при извънредни ситуации, при които би могло да се стигне до струпване на множество хора на изхода. Не бива да се допускат изключения, които поставят в неблагоприятно положение именно децата, за които би трябвало да се грижи тази наредба. § 5. В чл. 57 се правят следните изменения и допълнения: 1. В ал. 1 след думата „помещенията“ се добавя изразът „спалня и занималня“; 2. В ал. 2, т. 1 накрая се поставя запетая и се добавя изразът „югозапад и по изключение на запад“; 3. В ал. 3 след думата „височина“ се добавят думите „най-много“; 4. В ал. 4 числото „50“ се заменя с числото „30“. □□ Притеснени сме от възможната комбинация на помещения с югозападно и най-вече западно изложения и намален процент отваряемост на прозорците. Това несъмнено създава предпоставка за нездравословни условия за занимания и почивка на децата. Става въпрос за намален приток на свеж атмосферен въздух и потруден контрол на високите температури през лятото, по време на следобедния сън на децата. При нашите географски условия, югозападното и западното изложения не са подходящи за помещения, използвани за следобеден сън. А намалената отваряемост на прозорците би влошила и без това неблагоприятния температурен режим на помещенията.</p>	Мая Цанева	16.06.2020
---	---------------	------------

<p>СТАНОВИЩЕ на Сдружение „Безопасни детски площадки“ и РоСПА-БългарияСТАНОВИЩЕ на Сдружение „Безопасни детски площадки“ и РоСПА-България относно предложение за изменение на НАРЕДБА No РД-02-20-3 от 21.12.2015 г. за проектиране, изпълнение и поддържане на сгради за обществено обслужване в областта на образованието и науката, здравеопазването, културата и изкуствата (ДВ., бр. 5 от 2016 г., попр. бр. 13 от 2016 г.) на Министерство на регионалното развитие и благоустройството Екипите на Сдружение „Безопасни детски площадки“ РоСПА-България се обединяват около позицията, че дискусията по предложенията за промени в Наредбата трябва да бъде по-задълбочена и да отчита дългосрочни положителни и отрицателни страни от измененията. Според нас някои от предложенията за промени биха могли да отворят предпоставки за заобикаляне на нормативни изисквания, които в момента са задължителни. Кризата с недостига на места в детските градини и ясли не е от вчера и промени, които включват използването на думи като „по възможност“ и „по изключение“ създават основа за пренебрегване на базови условия за здравословна и развиваща среща за децата. Опитът на гражданите и неправителствените организации с документи, написани в този стил, е свързан с тлеещи конфликти с институциите, а не с разрешаване на трайни проблеми. Залагането на прекалена гъвкавост в Наредба, касаеща сгради за обществено обслужване в цялата страна, залага капани, които могат да бъдат избегнати при публична дискусия, която не се ограничава в минималния срок от 14 дни, заложен в закона. Ние сме насреща за по-задълбочен дебат, в който да се отчетат освен непосредствените нужди, добри практики и въздействието върху преките потребители – децата и персонала на градините и яслите.</p>	Мая Цанева	16.06.2020
---	---------------	------------

<p>Кой се нуждае от социализация днес...При децата е "изчислено", че ако тръгнат на 4 години на детска градини биха спестили работа и усилия на началните учители и биха се справяли по-добре в училище. А на родителите им се внушава, че на децата например няма да им се налага един ден да стават рано, за да метат улици в 6 часа или да събират в 4 часа боклука. Но кой ще става и върши тази работа, ако всички са "образовани" по образец?! Доброволци или ще се привлича работна ръка отвън?!Правили ли сте проучване кои държавни служители в сферата на образованието се справят по-добре със задачите си в министерството? Как се определя по-добреТО и как се внушава на служителите какво е добро? Кой професионален опит, кое и чие наследство влияят на по-добреТО?Нуждае ли се образованието от "двойно счетоводство" за всеки един ученик и всеки един служител в образователната система?</p>	<p>Елисавета Новакова</p>	<p>15.06.2020</p>
<p>Срок за кандидатстванеУважаеми дами и господа,моля за уточнение за срока за кандидатстване - крайният такъв е 06.07.2020 г. ли е и ако е така какви документи са необходими - необходимо ли е да има проектиране на детската градина или можем да подадем документи и след това да се извърши проектиране, тъй като срока за кандидатстване е много кратък и ако е нужно подобно проектиране ще отнеме време.Откъде можем да попълним заявление за участие или форма за кандидатстване?</p>	<p>Диана Димитрова</p>	<p>11.06.2020</p>
<p>стандарты Да разбираме ли, че искате да увеличите капацитета за сметка на здравето на децата и да понижите стандартите?! Моля родителите да дават информирано съгласие, че са съгласни децата им да прибивават в заведения с понижен и неотговарящ на изискванията стандарт и че поемат лично отговорност за здравето и развитието на децата си. При проблеми с очите например, здравната каса да не поема разходите за лечението, ако родителите са се съгласили детето им цял ден да стои в помещения на изкуствена светлина.</p>	<p>Елисавета Новакова</p>	<p>07.06.2020</p>

<p>Отстояния към момента При колко сгради за обществено обслужване в областта на образованието и науката, здравеопазването, културата и изкуствата не са спазени отстоянията към момента и кога е дадено разрешението за строеж. Кой не е спазил във времето отстоянието - строителят на жилищната сграда или строителят на сграда за обществено обслужване в областта на образованието и науката, здравеопазването, културата и изкуствата? Моля да се изготви справка за отстоянията за всички частни, общински и държавни сгради, в които деца имат достъп към момента, както и на закритите общински училища и градини през последните години. Как се спазват отстоянията в блокове и какви са изискванията за горния етаж и прозорците към улицата?</p>	<p>Елисавета Новакова</p>	<p>07.06.2020</p>
<p>Алтернативи При наличие на неизползваем сградов фонд в близост, може би създаването на партньорства между училищата и използването на чужд сградов фонд да е добра алтернатива на престройки и бетониране на дворно място. Може да се помисли и за изкарване на записаните в елитни училища ученици от партерни етажи в блокове и съобразяване на приема с капацитета на сградата. Моля броя на приетите деца е да е съобразен с квадратура както вътре в стаите, така и вън на двора според нуждите за спорт и в голямото междучасие. Големината на прозорците да е съобразена с помещенията с цел да има достатъчно слънчева светлина и да няма нужда в светлата част от деня да се използва изкуствено осветление. Декорация на прозорците в тъмни помещения може би не е за препоръчване, щом като намаля значително естествена светлина. Мерките да важат както за държавни така и за частни детски градини, училища и забавачки, където децата прекарват например повече от 2 часа на ден.</p>	<p>Елисавета Новакова</p>	<p>07.06.2020</p>